

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 214/2010-29

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. augusta 2010 o sťažnosti M. R., nar. 11. 9. 1971, t. č. v Ústave na výkon väzby Nitra, zastúpeného advokátkou JUDr. I. L., N., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 6 T 95/1995, za účasti Okresného súdu Nitra, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo M. R. na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 6 T 95/1995 p o r u š e n é b o l i .

2. M. R. priznáva finančné zadost'učinenie v sume 4 000 € (slovom štyritisíc eur), ktoré mu je Okresný súd Nitra povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd Nitra je povinný uhradiť M. R. trovy konania v sume 254,88 € (slovom dvestopäťdesiatštyri eur a osemdesiatosem centov) na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. I. L., N., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. marca 2010 doručená s'ťažnosť M. R. (ďalej len „s'ťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 T 95/1995.

Zo s'ťažnosti vyplýva, že v označenej veci je vedené trestné konanie proti s'ťažovateľovi pre trestný čin lúpeže spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 a § 234 ods. 1 a 2 písm. b) Trestného zákona. Obvinenie bolo proti s'ťažovateľovi vznesené 7. novembra 1994 a okresný súd koná v jeho veci na podklade obžaloby od 13. septembra 1995. S'ťažovateľ uviedol, že okresný súd konal vo veci plynulo v rokoch 1995 až 1998, v nasledujúcom období až do roku 2001 nekonal a nečinnosťou je poznačené konanie aj v ďalších rokoch až do súčasnosti. S'ťažovateľ uviedol, že postup okresného súdu je poznačený nečinnosťou v trvaní osem a pol roka.

Sťažovateľ označil ako hlavný dôvod odročovania hlavných pojednávaní, a tým predĺžovania konania, neúčast' svedkov. On sám sa nezúčastnil na dvoch pojednávaniach, z ktorých sa ospravedlnil z dôvodu práceneschopnosti.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 T 95/1995 bolo porušené jeho základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných priet'ahov. Uplatnil tiež nárok na priznanie finančného zadosťučinenia 30 000 € a na priznanie náhrady trov právneho zastúpenia.

K sťažnosti sa pred jej predbežným prerokovaním na výzvu ústavného súdu vyjadril okresný súd, ktorý uviedol:

„Z predmetného spisu zisťujem, že vec obžalovaného M. R. a spol. napadla na Okresný súd Nitra dňa 13.09.1995 a je vedená pod sp.zn. 6T/95/1995. Z predmetného spisu ďalej zisťujem, že vec bola riešená väzobne a obžalovaný M. R. v predmetnej veci bol vo väzbe od 09.11.1994. Pán Ružička bol obžalovaný pre trestný čin lúpeže spolupáchatel'stvom a iné, vec bola v tom čase pridelená sudkyňi JUDr. L. K..

Sudkyňa JUDr. L. K. od podania obžaloby priebežne konala a v predmetnej veci ako sudkyňa aj rozhodla dňa 12.06.1996. Obžalovaný R. bol uznaný vinným z pokračujúceho trestného činu lúpeže podľa § 234 odsek 1, 2 Trestného zákona vo viacerých bodoch, ďalej z pokračujúceho trestného činu lúpeže podľa § 234 odsek 1 Trestného zákona v jednom bode, v ďalšom bode za trestný čin krádeže podľa § 247 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona a v ďalšom bode za trestný čin nedovoleného ozbrojovania podľa § 185 odsek 1 Trestného zákona. Bol mu uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 9 (deviatich) rokov a pre výkon trestu odňatia slobody bol zaradený do I. nápravno-výchovnej skupiny. Proti tomuto rozsudku bolo podané odvolanie, v predmetnej veci rozhodoval Krajský súd v Bratislave, pobočka Nitra, pod číslom 9To/245/2006 dňa 20.08.2006 a rozhodol tak, že podľa § 258 odsek 1 písmeno a), b), c), odsek 2 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Na základe zrušenia veci vec mala prejednávať JUDr. K., boli podané námietky zaujatosti voči senátu a sudcovi, o námietkach zaujatosti rozhodoval Krajský súd v Nitre

dňa 15.10.2006, rozhodol tak, že sudkyňa nie je vylúčená z prejednávania veci obžalovaného R.. V tom čase bol obžalovaný Ružička naďalej vo väzbe, Najvyšší súd Slovenskej republiky pod číslom Ntv 11.53/1996 rozhodol tak, že u obžalovaného M. R. predĺžil lehotu trvania väzby do 30. júna 1997. Vo veci potom naďalej konala sudkyňa JUDr. L. K., ktorá stanovila viacero termínov hlavných pojednávaní. Obžalovaný Ružička a spol. v predmetnej veci podávali viacero námietok zaujatosti, o ktorých bolo rozhodované. Opätovne bol podaný návrh na predĺženie lehoty väzby u obžalovaného M. R., Najvyšší súd Slovenskej republiky pod číslom Ntv II. 30/1997 dňa 03. júna 1997 rozhodol tak, že predĺžil lehotu väzby M. R. do 07. novembra 1997.

V predmetnej veci boli opätovne podané návrhy na odňatie veci, Najvyšší súd Slovenskej republiky pod číslom Ndt 142/97 dňa 23. septembra 1997 rozhodol, že trestná vec obžalovaného M. R. a spol. sa Okresnému súdu Nitra a Krajskému súdu v Nitre neodníma. Sudkyňa JUDr. L. K. naďalej konala a sudkyňa uznesením 6T/95/95 zo dňa 07.11.1997 rozhodla tak, že obžalovaný R. . a obžalovaný M. R. sa prepúšťajú z väzby na slobodu. Toto uznesenie aj nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 07.11.1997 a Ružička bol prepustený z väzby na slobodu. V predmetnej veci opätovne boli dané námietky na okresný súd a krajský súd a návrh na odňatie veci, Najvyšší súd SR pod číslom Ndt 27/1998 dňa 03.03.1998 rozhodol tak, že vec okresnému súdu a krajskému súdu neodňal. Sudkyňa na základe toho naďalej vo veci konala, dňa 02.11.1998 opatrením predsedu súdu bola vec pridelená sudcovi P. Z.. Odňatá vec bola z tých dôvodov, že sudkyňa odišla pracovať na Krajský súd v Nitre.

Súd vo veci ďalej konal, okresný prokurátor Nitra dňa 07. júna 1999 podal návrh na konanie proti ušlému, a to obžalovanému-R. F.. Sudca P. Z. začal aj konať ako proti ušlému, jednalo sa proti ušlému R. F., ktorý bol obžalovaný spoločne s M. R..

Sudca P. Z. v predmetnej veci stanovoval viackrát termín hlavných pojednávaní, hlavné pojednávania museli byť odročované z dôvodu, lebo obžalovaný M. R. ako i ďalší spoluobžalovaní sa nezúčastnili hlavných pojednávaní, ospravedlňovali ich právni zástupcovia. Takto to prebiehalo v rokoch 2001, 2002, obdobne to prebiehalo i v roku 2003. Takisto i v roku 2004 sudca P. Z. vytýčil viacero pojednávaní, ktoré musel odročiť z tých dôvodov, že na hlavné pojednávanie sa nedostavovali predvolaní svedkovia alebo obhajcovia obžalovaných. Došlo k takému stavu, že obžalovaný R. sa v roku 2004

zúčastňoval pojednávania, avšak vo veci sa nemohlo pojednávať, lebo sa nezúčastnil buď niektorý obhajca alebo spoluobžalovaný.

V roku 2005 sudca P. Z. stanovil viacero pojednávanií, ani jedno pojednávanie sa nemohlo vykonať z tých dôvodov, lebo sa nedostavili svedkovia alebo obhajcovia. Je pravdou, že obžalovaný R. v roku 2005 sa zúčastňoval pojednávania. V roku 2006 sudca P. Z. celkovo stanovil päť termínov pojednávanií, iba na jednom hlavnom pojednávanií mohol konať, a to tak, že vypočul ďalších prítomných svedkov. Ostatné pojednávania musel odročiť z dôvodov neprítomnosti obhajcov alebo neprítomnosti obžalovaných. V roku 2007 sudca P. Z. opätovne konal v takom smere, že stanovil viacero hlavných pojednávanií, musel pojednávania odročovať v dôsledku neprítomnosti predvolaných svedkov ako i obhajcov obžalovaných.

Zo spisu ďalej zisťujem, že obžalovaný M. R. rozhodnutím Okresného súdu Nitra, sp.zn. 4Tp/89/2008, zo dňa 17.06.2008, bol vzatý do väzby podľa § 71 odsek 1 písmeno a) Trestného poriadku z tých dôvodov, že bolo voči nemu začaté trestné stíhanie pre trestný čin vraždy spolupáchatelstvom podľa § 9 odsek 2 k § 219 odsek 1 Trestného zákona číslo 140/1961 Zb.

Sudca P. Z. v tomto čase stanovoval termíny hlavného pojednávania, avšak s dlhším termínom z toho dôvodu, lebo sám bol práceneschopný. Sudca P. Z. v roku 2009 stanovil viacero termínov hlavného pojednávania a v predmetnej veci obžalovaného M. R. a spol. dňa 03.06.2009 rozhodol tak, že podľa § 223 odsek 2 Trestného poriadku v znení zákona číslo 141/1961 Zb. s použitím § 172 odsek 2 písmeno a) Trestného poriadku v znení zákona číslo 141/1961 Zb. trestné stíhanie proti obžalovanému M. R. podľa obžaloby okresného prokurátora Nitra č. lPv/1045/1994 v celom rozsahu zastavil. Ďalší spoluobžalovaní F. a A. boli uznaní vinnými podľa obžaloby. Doposiaľ rozhodnutie Okresného súdu Nitra, sp. zn. 6T/95/1995, zo dňa 03.06.2009, čo sa týka obžalovaného M. R. nie je právoplatné, lebo proti tomuto rozhodnutiu podal sťažnosť okresný prokurátor.

Na základe takto uvedenej analýzy som toho názoru, že zo strany Okresného súdu Nitra nedošlo k priesťahom konania, ktoré by zaviniel Okresný súd Nitra. Je pravdou, že v predmetnej veci obžalovaného R., vec je na okresnom súde od roku 1995 až doposiaľ a vec nie je právoplatná, avšak ak tu aj vznikali dlhé časové úseky, že súd vo veci nekonal a že vo veci bolo vytýčených málo pojednávanií tak, ako to sám uvádza sťažovateľ, vo veľkej miere

tieto časové rozdiely vznikli so zavinením samotného obžalovaného Ružičku, keď tento dával na Okresný súd Nitra námietky zaujatosti a o týchto námietkach musel rozhodovať viackrát Najvyšší súd SR. Čo sa týka lehoty trvania väzby, považujem túto za primeranú, obžalovaný po tom, ako uplynula lehota väzby, bol prepustený z väzby, do väzby bol vzatý nie v dôsledku podanej obžaloby okresným prokurátorom č. lPv/1045/1994, ale kvôli tomu, že voči nemu bolo začaté trestné stíhanie pre iný skutok, a to pre trestný čin vraždy.

Chcem podotknúť, že okresný súd - sudca P. Z. vo veci stanovoval termíny hlavných pojednávaní, väčšinu hlavných pojednávaní nevykonal z dôvodu, lebo na hlavné pojednávanie sa nedostavovali obhajcovia obžalovaných ako i svedkovia.

Som toho názoru, že zo strany Okresného súdu Nitra nedošlo k porušeniu Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, súd prerokovával vec obžalovaného bez zbytočných prietáhov a ak tam vznikli, neboli zavinené súdom. “

Ústavný súd sťažnosť po predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prijal na ďalšie konanie.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie okresný súd doplnil svoje vyjadrenie takto:

„Obdržal som uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky o prijatí sťažnosti M. R..

M. R. sa sťažuje na nečinnosť súdu vo veci Okresného súdu Nitra sp. zn. 6T/95/1995. K jeho sťažnosti som sa podrobne vyjadroval dňa 24.4.2010. Moje vyjadrenie bolo zaslané k číslu Rvp 480/2010, ktoré bolo Ústavným súdom prevzaté dňa 27.4.2010.

Opätovne chcem konštatovať, že som toho názoru, že zo strany Okresného súdu Nitra nedošlo k prietahom v konaní, i keď vo veci súd rozhodol až 3.6.2009.

Z celej analýzy jednoznačne vyplýva tá skutočnosť, že prietahy v konaní v prvom rade spôsobil obžalovaný M. R., keď sa viackrát nedostal na pojednávanie, podával námietky zaujatosti sudcu okresného súdu aj krajského súdu.

Z tohto dôvodu nebolo možné vo veci rozhodnúť skôr, nakoľko bolo potrebné rozhodovať o námietkach obžalovaného a tiež sa pojednávajúci nezúčastňovali právni zástupcovia sťažovateľa ako i ostatných obžalovaných.

Preto som toho názoru, i keď bola sťažnosť M. R. prijatá na ďalšie konanie, je podľa môjho názoru potrebné jeho sťažnosť zamietnuť z poukazom na moje vyjadrenie ako i s poukazom na spis Okresného súdu Nitra sp. zn. 6T/95/1995. Spis sp. zn. 6T/95/1995 bol zaslaný Ústavnému súdu Slovenskej republiky na preštudovanie. Z predloženého spisu je možné zistiť, že moje tvrdenia sa zakladajú na pravde a zo strany Okresného súdu Nitra nedošlo k priesťahom v konaní.“

Ústavný súd zo spisu zistil v zásade rovnaké skutočnosti, aké uviedol okresný súd vo svojom vyjadrení.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priesťahov.

Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) má obvinený právo na to, aby o jeho trestnom obvinení bolo rozhodnuté v primeranej lehote. Toto právo

je integrálnou súčasťou práva na spravodlivý proces. Podmieňuje priamo spravodlivý charakter konania tým, že zabraňuje strate dôkazov alebo oslabeniu ich dôkaznej hodnoty. Bráni tiež tomu, aby obvinený bol príliš dlho vystavený zásahom do svojich práv a slobôd a neistote o svojom osude (rozsudok ESLP vo veci W. v. Nemecko z 27. júna 1968).

Pokiaľ ide o primeranosť lehoty, v ktorej má byť vec obvineného prerokovaná, je pojem „primeraná lehota“ relatívny. Primeranosť doby konania sa posudzuje podľa konkrétnych okolností prípadu (napr. rozsudok ESLP vo veci K. v. Nemecko z 28. júna 1978).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“ (II. ÚS 813/00), pričom „k naplneniu práva na súdnu ochranu v rozhodovaní o veci samej dochádza zásadne právoplatným rozhodnutím...“ (IV. ÚS 68/02).

Pri posudzovaní, či vo veci došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 26/02) zohľadnil tri základné kritériá, ktorými sú povaha konania, teda právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka konania a spôsob, akým súd vo veci postupoval. Povahou konania treba rozumieť nielen jeho zložitosť alebo naopak jednoduchosť na jednej strane, ale aj jeho význam pre obvineného na strane druhej.

Pokiaľ ide o význam veci pre sťažovateľa, vo všeobecnosti platí, že doba trestného konania sa posudzuje prísnejšie ako doba konania v občianskoprávných veciach, a to vzhľadom na dôsledky trestného konania pre obvineného [obmedzenie práv a slobôd, vplyv na povest', postavenie v zamestnaní a pod. (napr. rozsudok ESLP vo veci B. v. Taliansko z 25. júna 1987)].

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu pre naplnenie práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nestačí, aby štátne orgány (napr. všeobecné súdy) vec len prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony (bez ohľadu na ich počet) a právoplatne nerozhodli (napr. I. ÚS 118/02).

1. Pri posudzovaní faktickej zložitosti veci ústavný súd pripúšťa určitý stupeň faktickej zložitosti veci vzhľadom na to, že trestné konanie sa viedlo proti viacerým obžalovaným, pritom proti jednému z nich ako proti ušlému. Právnu zložitosť veci ústavný súd nezistil. Vzhľadom na to, že ide o trestné konanie, v súlade s doterajšou judikatúrou ústavného súdu treba k tomuto konaniu pristupovať s mimoriadnou starostlivosťou, keďže sa dotýka osobného statusu sťažovateľa.

2. Ústavný súd taktiež posudzoval správanie sťažovateľa ako strany v trestnom konaní. Podľa názoru ústavného súdu dve ospravedlnené absencie sťažovateľa na hlavnom pojednávaní nemohli prispieť k tomu, aby konanie trvalo 15 rokov. Čo sa týka absencie ďalších obžalovaných a ich právnych zástupcov, ktorí sa nezúčastňovali na hlavných pojednávaniach, aj keď ich absencie boli ospravedlnené (v rokoch 2001 – 2003), túto skutočnosť nemožno pripísať na ťarchu sťažovateľa, aj keď okresný súd vo svojom vyjadrení uviedol, že „*hlavné pojednávania museli byť opakovane odročované, a to aj pre dôvody na strane sťažovateľa*“. Námietky zaujatosti, ktoré uplatňoval sťažovateľ proti konajúcim sudcom, ústavný súd považuje za procesné úkony, na ktoré je účastník konania oprávnený podľa príslušných procesných predpisov a nemôžu ísť na ťarchu okresného súdu. Okresný súd sa však musel s nimi vyrovnáť, čo malo vplyv na dĺžku namietaného konania. Túto skutočnosť zohľadnil ústavný súd pri rozhodovaní o finančnom zadosťučinení.

3. Napokon ústavný súd hodnotil postup okresného súdu v napadnutom konaní. Ústavný súd zistil, že postup okresného súdu má znaky neefektívnosti, čo vyplýva najmä zo skutočnosti, že jeho rozsudok sp. zn. 6 T/95/95 z 12. júna 1995 bol uznesením krajského súdu sp. zn. 9 To/245/96 z 20. augusta 1996 zrušený podľa § 258 ods. 1 písm. a) až c) a ods. 2 Trestného poriadku a vec bola vrátená okresnému súdu, aby ju v plnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Z rozboru vecí o ďalšom priebehu napadnutého konania po vrátení vecí okresnému súdu vyplýva, že vzhľadom na opakované námietky zaujatosti sa rozhodovalo o týchto námietkach, ďalej o námietkach predĺženia väzby sťažovateľa (sťažovateľ bol vo väzbe od 9. novembra 1994 do 7. novembra 1997). Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodoval opakovane o návrhoch na odňatie vecí.

Ústavný súd konštatuje, že neefektívnosť postupu okresného súdu v napadnutom konaní vyplýva aj z toho, že napriek nedisciplinovanosti svedkov a v niektorých prípadoch aj obžalovaných a ich právnych zástupcov, ktorí sa opakovane nedostavili na hlavné pojednávania, okresný súd vôbec nevyužil proti nim donucovacie prostriedky v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku.

Ústavný súd napokon zdôrazňuje, že z ústavnoprávneho hľadiska je v okolnostiach danej veci neakceptovateľné, aby napadnuté konanie v označenej trestnej veci vedenej proti sťažovateľovi nebolo ani po 15 rokoch právoplatne skončené.

Ústava vo svojom siedmom oddieli druhej hlavy v rámci úpravy práva na súdnu ochranu pripisuje osobitný význam tomu, aby sa spravodlivosť nevykonávala s oneskorením, ktoré by mohlo ohroziť právo na súdnu ochranu vo svojej podstate, a tým ohroziť aj dôveryhodnosť justície. Ústava takto zaviazala predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti na prijatie príslušných opatrení umožňujúcich prerokovanie napadnutých vecí bez zbytočných prieťahov, a tým aj vykonanie spravodlivosti v primeranej lehote (I. ÚS 39/00, I. ÚS 55/02, IV. ÚS 26/02).

Ústavný súd s poukazom na uvedené dospel k záveru, že v napadnutom konaní bolo porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Napriek tomuto záveru ústavný súd neprikázal okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prieťahov, vzhľadom na to, že okresný súd na hlavnom pojednávaní

uskutočnenom 3. júna 2009, čo sa týka sťažovateľa, uznesením rozhodol, že konanie proti nemu sa zastavuje. V odôvodnení uznesenia okresný súd uviedol:

„Podľa § 172 odsek 2 Trestného poriadku v znení zákona č. 141/1961 Zb., vyšetrovateľ a v skrátenej vyšetrovanej prokuratúre môže zastaviť trestné stíhanie po a) ak je trest, ku ktorému môže stíhanie viesť celkom bez významu popri treste, ktorý pre iný čin bol obvinenému už uložený, alebo ktorý ho podľa očakávania postihne.

Súd zistil a mal za preukázané, že zároveň na Okresnom súde Nitra, prebieha súdne konanie v trestnej veci obžalovaného M. R. a spol., v ktorej je dôvodne podozrivý zo spáchania trestného činu vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. i) Trestného zákona (zák. č. 140/12961 Zb. v znení neskorších predpisov, za ktorý mu v prípade uznania viny hrozí podstatne vyšší trest.

Súd z dôvodov vyššie uvedených rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia, trestné stíhanie obžalovaného zastavil.“

Toto rozhodnutie bolo doručené sťažovateľovi 26. apríla 2010, nie je však právoplatné, lebo proti nemu podal sťažnosť okresný prokurátor. Zo zistenia na okresnom súde vyplýva, že príslušný spis bude z tohto dôvodu predložený krajskému súdu na rozhodnutie o sťažnosti.

Vo vzťahu k ďalším obžalovaným okresný súd na hlavnom pojednávaní vyhlásil rozsudok vo veci samej.

III.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadostučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadostučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Z ustanovenia § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ústavný súd môže

priznať tomu, koho právo alebo slobody sa porušili, primerané finančné zadost'učinenie. Podľa odseku 5 citovaného zákonného ustanovenia ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť s'ťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

S'ťažovateľ žiadal aj o priznanie primeraného finančného zadost'učinenia v sume 30 000 €, čo však osobitne vo svojej s'ťažnosti neodôvodnil. Podľa názoru ústavného súdu však vzhľadom na doterajšiu dĺžku trestného konania s poukazom aj na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (rozsudok ESLP vo veci W. v. Nemecko z 27. júna 1968) v tomto prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadost'učinenia.

Pri určení výšky primeraného finančného zadost'učinenia preto ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania okresného súdu vedeného pod sp. zn. 6 T 95/95, berúc do úvahy konkrétne okolnosti daného prípadu (využívanie procesných úkonov s'ťažovateľa, ktoré prispeli k doterajšej dĺžke konania), ako aj skutočnosť, že konanie vo veci nebolo do rozhodnutia ústavného súdu právoplatne skončené, ústavný súd považoval priznanie sumy 4 000 € za primerané finančné zadost'učinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania s'ťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku jeho právneho zastúpenia v konaní vedenom ústavným súdom advokátkou JUDr. I. L.. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy. Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal z priemernej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2009, ktorá bola 721,40 €. Úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia a spísanie

sťažnosti a jej podanie) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 2 a § 14 ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) v sume 240,46 € (za dva úkony právnej služby) a 2 x 7,21 € režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky). Úhrada bola priznaná v celkovej sume 254,88 €.

Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 Občianskeho súdneho poriadku).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. augusta 2010